

N11) ΤΟ ΠΡΙΓΚΙΠΑΤΟ ΤΟΥ ΜΟΝΑΚΟ, Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΙΝΟΥ, Η ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΒΑΤΙΚΑΝΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΑ ΕΔΑΦΗ ΤΟΥ ΣΑΙΝ - ΠΙΕΡ - ΚΑΙ - ΜΙΚΕΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΑΓΙΟΤ.

Ορισμένα κράτη εκτός Ε.Ε χρησιμοποιούν σαν εθνικό νόμισμα το νόμισμα κράτους μέλους της ζώνης του ευρώ ενώ τα γαλλικά υπερπόντια εδάφη το γαλλικό φράγκο. Για την υιοθέτηση του ευρώ από τις ανωτέρω ενότητες εκδόθηκαν αποφάσεις του Συμβουλίου και ανετέθησαν στα κράτη, το νόμισμα των οποίων χρησιμοποιούν, να διεξάγουν διαπραγματεύσεις προκειμένου να υπογραφούν συμφωνίες με την Ε.Ε σύμφωνα με τη δήλωση Νο 6 που είναι προσαρτημένη στη Συνθήκη.

α) Το πριγκιπάτο του Μονακό

Η Γαλλία έχει ιδιαίτερους νομισματικούς δεσμούς με το Μονακό. Οι δεσμοί αυτοί απεικονίζονται:

1) στο διάταγμα των Μονεγάσκων της 2/1/1925 που καθορίζει τη νόμιμη ισχύ και την αναγκαστική ισοτιμία των κερμάτων και των τραπεζογραμμμάτων. 2) στη Σύμβαση Γαλλίας - Μονεγάσκων της 14/4/1945 σχετικά με τους συναλλαγματικούς ελέγχους. 3) ανταλλαγή επιστολών της 18/5/1963 μεταξύ της Γαλλίας και του Μονακό για την τραπεζική εποπτεία στο Πριγκιπάτο και 4) στην ανταλλαγή επιστολών της 27/11/87 που τροποποίησε των υπ' αριθ. 3 συμφωνία.

Τα μόνα τραπεζογραμμάτια που έχουν νόμιμη ισχύ στο Μονακό είναι αυτά της Γαλλίας. Το Μονακό εκδίδει κέρματα σε φράγκα με διαφορετικό σχέδιο αλλά ίδια τεχνικά χαρακτηριστικά που έχουν νόμιμη ισχύ μόνο στο Μονακό, κυκλοφορούν όμως σε περιορισμένες ποσότητες εκτός των εδαφικών ορίων αυτού. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στο Μονακό έχουν πρόσβαση στις διαδικασίες αναχρηματοδότησης της τράπεζας της Γαλλίας και μπορούν να συμμετέχουν σε ορισμένα γαλλικά συστήματα πληρωμών και συμψηφισμού. Σύμφωνα με την Απόφαση του Συμβουλίου της 31/12/1998 (1999/96/EC) το Πριγκιπάτο του Μονακό θα δικαιούται να χρησιμοποιεί το ευρώ σαν επίσημο νόμισμα και να προσδίδει νόμιμη ισχύ στα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ.

β) Η Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου

Η Ιταλία έχει συνάψει τις ακόλουθες συμφωνίες με τον Άγιο Μαρίνο:

1) Σύμβαση φιλίας και καλής γειτονιάς της 31/3/1939 όπως τροποποιήθηκε 2) Νομισματική Σύμβαση της 21/12/1991 3) Συμφωνία της 4/3/1994 για τις χρηματοοικονομικές και συναλλαγματικές σχέσεις μεταξύ της Ιταλικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας του Αγίου Μαρίνου. Τα ιταλικά τραπεζογραμμάτια είναι τα μόνα που έχουν νόμιμη ισχύ στον Άγιο Μαρίνο αλλά εκδίδει κέρματα σε λίρες των οποίων το σχέδιο διαφέρει από το σχέδιο των αντίστοιχων ιταλικών, φέρουν όμως τα ίδια τεχνικά χαρακτηριστικά. Τα κέρματα του Αγίου Μαρίνου έχουν νόμιμη ισχύ σε όλη την Ιταλία. Σύμφωνα με την Απόφαση του Συμβουλίου της 31/12/1998 (1999/97/EC) η Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου θα δικαιούται να χρησιμοποιεί το ευρώ σαν επίσημο νόμισμα και να προσδίδει νόμιμη ισχύ στα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ.

γ) Η Πόλη του Βατικανού

Με βάση τη Νομισματική Συμφωνία μεταξύ της Ιταλικής Δημοκρατίας και της Πόλης του Βατικανού της 3/12/1991 τα ιταλικά τραπεζογραμμάτια είναι τα μόνα που έχουν νόμιμη ισχύ στο Βατικανό, το οποίο εκδίδει κέρματα σε λιρέτες διαφορετικού σχεδίου αλλά με ίδια τεχνικά χαρακτηριστικά όπως αυτά της λιρέτας. Τα κέρματα του Βατικανού έχουν νόμιμη ισχύ σε όλη την Ιταλία. Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου της 31/12/1998 (1999/98/EC) η Πόλη του Βατικανού θα έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί το ευρώ σαν επίσημο νόμισμα και να προσδίδει νόμιμη ισχύ στα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ. Ήδη την 28/12/2000 ο Υπουργός Εξωτερικών της Ιταλίας Λαμπέρτο Ντίνι και ο ομόλογός του του Βατικανού Αρχιεπίσκοπος Ζαν-Λουί Τοράν υπέγραψαν συμφωνία με βάση την οποία: α) το Βατικανό θα χρησιμοποιεί από 1/1/2002 το ευρώ σαν εθνικό νόμισμα β) το τραπεζογραμμάτιο ευρώ θα είναι πανομοιότυπο όπως και για τις άλλες χώρες της ζώνης του ευρώ ενώ το κέρμα του Βατικανού θα έχει σύμφωνα με την ισχύουσα απόφαση ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στη μία όψη, πιθανόν την κεφαλή του Ποντίφηκα.

δ) Δικαιώματα και υποχρεώσεις

Στις τρεις προαναφερθείσες αποφάσεις του Συμβουλίου για το Μονακό, τον Άγιο Μαρίνο και το Βατικανό συναντάμε κοινές διατάξεις που καθορίζουν το πλαίσιο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων αυτών μετά την υιοθέτηση του ενιαίου νομίσματος: 1) αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μην εκδίδουν άλλα τραπεζογραμμάτια, κέρματα ή νομισματικά υποκατάστατα κάθε είδους εάν οι όροι για κάθε τέτοια έκδοση δεν συμφωνηθούν με την ΕΕ. Η διάταξη αυτή δεν προδικάζει το δικαίωμα του Αγίου Μαρίνου να συνεχίσει να εκδίδει χρυσά κέρματα εκπεφρασμένα σε σκουήνι ούτε το δικαίωμα του Βατικανού να συνεχίσει να εκδίδει συλλεκτικά νομίσματα 2) δεσμεύονται να εφαρμόσουν στην επικράτεια τους τους κανόνες της ΕΕ για τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ 3) θα συνεργασθούν στενά με την ΕΕ όσον αφορά τα μέτρα εναντίον των παραχαράξεων των τραπεζογραμμμάτων και κερμάτων ευρώ 4) τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στα τρία ανωτέρω μικροσκοπικά κρατίδια μπορούν να έχουν πρόσβαση στα συστήματα πληρωμών της ζώνης του ευρώ με βάση κατάλληλους όρους που θα συμφωνηθούν με την ΕΚΤ. Μπορεί να υπόκεινται σε δέσμευση ελάχιστων αποθεματικών και στην υποχρέωση στατιστικής πληροφόρησης της ΕΚΤ.

ε) Τα γαλλικά υπερπόντια εδάφη

Τα γαλλικά τραπεζογραμμάτια και κέρματα είχαν τεθεί σε κυκλοφορία από το Εκδοτικό Ίδρυμα Υπερπόντιων Εδαφών (IEDOM) στο Σαιν - Πιερ - και - Μικελόν και από 1/1/1999 στη Μαγιότ. Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που ήσαν

εγκατεστημένα στα ανωτέρω εδάφη έχουν πρόσβαση στη διευκόλυνση αναχρηματοδότησης του IEDOM σε γαλλικά φράγκα. Η Γαλλία προτίθεται να τροποποιήσει το καθεστώς IEDOM για να προσαρμοσθεί στις απαιτήσεις του Ευρωσυστήματος. Τα υπερπόντια εδάφη αποτελούν μέρος της Γαλλίας αλλά δεν αποτελούν μέρος της ΕΕ. Το νομισματικό καθεστώς αυτών δεν καθορίζεται στη Συνθήκη. Έχουν, όμως το ίδιο νόμισμα με τη Γαλλία. Για το λόγο αυτό με την Απόφαση του Συμβουλίου της 31/12/1998 (1999/95/EC) ορίστηκε ότι τα δύο ανωτέρω εδάφη θα έχουν σαν νόμισμα το ευρώ. Η Γαλλία θα εξακολουθήσει να προσδίδει νόμιμη ισχύ στα γαλλικά τραπεζογραμμάτια και κέρματα μέχρι την 30/6/2002 (με νεότερη απόφαση μέχρι τέλος Φεβρουαρίου 2002). Από την 1/1/2002 η Γαλλία θα προσδίδει νόμιμη ισχύ για τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ στα δύο υπερπόντια εδάφη. Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες της ζώνης του ευρώ θα εκτελούν τις λειτουργίες και πράξεις του ευρωσυστήματος στο Σαιν - Πιερ και Μικελόν και στη Μαγιότ. Η Γαλλία σε συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΚΤ θα εξασφαλίζει την τήρηση του κοινοτικού νόμου για τη λειτουργία της ONE στα δύο υπερπόντια εδάφη.